

„Békebeli” zenés bohózat a Komáromi Jókai Színházban kilenc nővel, pörgő ritmusban

Nincsen benne semmi, ámde...

Verebes Istvánnak nem ambíciója pofonútni a közízlést. Azt is tudja, hogy a szórakoztató színház sikere a lebonyolítás virtuozitásától, a pontosságtól, könnyedségtől, az alkotóelemek illesztésétől, összecsiszoltságától válik élvezetessé, már-már tartalmassá.

JUHÁSZ KATALIN

Szász Péter Whisky esővízzel című vígjátékát Verebes 1980-ban már megrendezte egyszer Szolnokon, akkor betétdalok nélkül. A zenés változat a Mikroszkóp Színpadra készült, ahonnan Verebes idő előtt távozott, és ahol Hernádi Judit játszotta volna a főszerepet, a titkárnők titkárnőjét. Jó, hogy ez elmaradt, a szerep ugyanis tele van taposóakkákkal, könnyen túl lehet játszani, és sajnos látni vélem magam előtt a Hernádi által mostanában előszeretettel bevetett eszközöket. A fő-fő titkárnőt Komáromban egy sokkal jobb színésznő, Bandor Éva kapta, és úgy játssza, hogy néha már-már hihető a történet.

Adott egy reklámcég, ahol kilenc nő alkalmazott igyekszik eltitkolni a leváltott vezérigazgató előtt, hogy utódja már a helyén van, és két irodával arrébb tevékenykedik. Közben sokat megtudunk a nőkről. Egyikük éjszakánként szakszövegeket fordít, hogy el tudja tartani három – sőt, mindjárt négy – gyerekét, a másik egykor a wimbledoni döntőben teniszezett, a harmadik néha kísérletképpen téves információkat terjeszt, a zárt közösségek asszociációs rendszerét vizsgálendő. Kilenc női sors, kilenc jó szerep, talán kicsit sok is a jóból, mivel a pörgős bohózat-tempó és a betétdalok miatt csak a karakterek megformálására jut idő, az egymással való viszony kibontására már nem igazán. Ugyhogy ne is kérjük számon a valóságot az előadáson, tekintsük a darabot stíliázációnak. Annál is inkább, mivel 1980-ban egész másféle vi-

Szakmai megbeszélés a cégben – Tar Renáta, Holocsy Krisztina, Bandor Éva és Molnár Xénia

(Dömötör Ede felvétele)

szonyok uralkodtak egy vállalatnál, mint manapság, amikor aligha engedheti meg magának az igazgató titkárnője, hogy ne vegye fel a telefont, mert csak két perc múlva kezdődik a munkahosszat regényt olvasson a munkahelyén, amikor főnöke külföldön tartózkodik. Külön kávéfőző és reggelibeszéző embert sem tartanak sehol, a vállalat „reklámarca” pedig nem jár be naponta a cégbe.

Ezt a történetet tehát lehetetlen modernizálni, hiába van benne Harry Potter, Norbi Update és svájci frankhitel. A stilizációt szolgálják Gadus Erika remekjelmezei is az erőteljes pink kiegészítőkkal, valamint az ötletes díszlet eltüntethető íróasztalokkal és neoncsövekkel, amelyek akkor világítanak, amikor a színészek dalra fakadnak.

Aldobonyi Nagy György zeneszerző öreg róka a szakmában, ezúttal is megbízhatóan hozta a formáját: a dalok jók, fülbemászóak, dúdolhatóak hazafelé menet, vagyis igazi, békebeli bohózat-slágerek. A szövegíró Verebes István mindig az adott jelenetet verseli meg, konkrét nevekkal, helyzetekkel, úgyhogy a számok szépen illeszkednek az előadásba, bár talán sok egy kicsit tizennyolc betétdal két felvonásra.

Bandor Éva brillírozik az odaadó titkárnő szerepében. Ő a társulat legsokoldalúbb színésznője, mindenben jó, egyszerűen jól áll neki a színészi szakma. Az általános bohózat-kliséket visszafogott eleganciával emeli meg, csak akkor harsány, amikor az tényleg indokolt.

Főnyereménynek bizonyult Csoma Judit, akit Verebes Budapestről hozott, és aki egyébként nagyváradi származású. A cégnél ő a megtúrt elem, családi vonás nála, hogy megérzi és kimondja, ha baj van, ezért nem túl népszerű a női kollektívában. Olyan karizmatikus egyéniség, hogy elég, ha csak ül a színpad szélén és eszik, akkor is őt figyelni az egész nézőtér. A mindentudás melankolikus borúja ül az arcán. Egyetlen legyintéssel, vagy szúrós tekintettel többet mond, mint amennyit egy nagymonológban mondani lehet.

A többiek is korrektül teljesítenek, mindenkinek van legalább egy nagy pillanata. Ahogy a takarítónő (Balaskó Edit) teli szájjal és hatalmas önérettel beleszól a telefonba, ahogy a negyedik gyermekét váró rab-szolganó (Molnár Xénia) a derekát masszírozza, vagy ahogy a legrégebb bútordarab (Varsányi Mari) végignézi az egyik fiatal fruskán, az művészi és mara-

dandó. Szabó Szvrcek Anita, a teniszbajnokból lett titkárnő szépen hozza a rejtélyes taktikust, Rák Viktória, a reklámarca barnán és szőkén egyaránt anyagialan butácska, simán elhiszük neki, hogy keveset ért az egészsből. A cég pszichológusa, Holocsy Krisztina jó fajta paródiát kerekít a minket körülvevő horoszkóp- és ezotéria-őrületből. Tar Renáta pedig igazi művészlélek, a szakmájában magabiztos, az életben viszont bicebóca.

A sztori életidegensége ellenére a dolog működik. Ez a legnagyobb truváj a darabban: a műfaj abszurd valósága, ha úgy tetszik, a hagyományos és szabályos zenés bohózat a huszonegyedik században is hatni tud, kifejez valamit a lelkünkben, a karakterünkben, az élethez való viszonyunkban. Persze csak akkor, ha a csapat minden tagja megtalálja a hangnemet és az attitűdöt. A szereplőknek sikerült a karikatúrisztikus mozzanatokot hagyományos vígjátéki stílussal elegyítve megformálni. Nem a darabot, hanem a műfajt vették komolyan: a bohózati zsánerben döntő jelentőségű feszes-ség és lendület végig jelen van.

A Whisky esővízzel szórakoztató, és annak sem kell bohózkodástól tartania, aki elvből nem szokott beülni bohózatra.